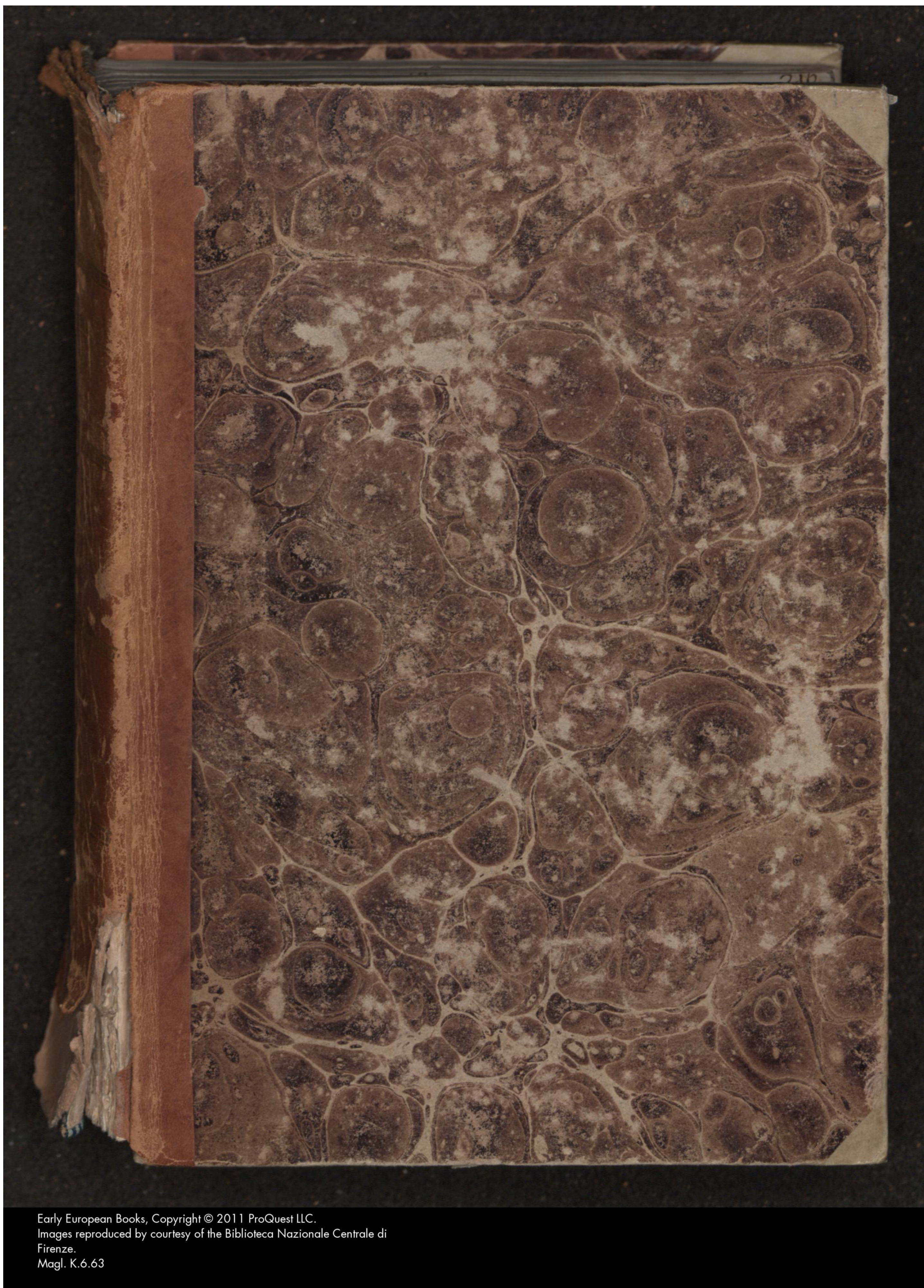
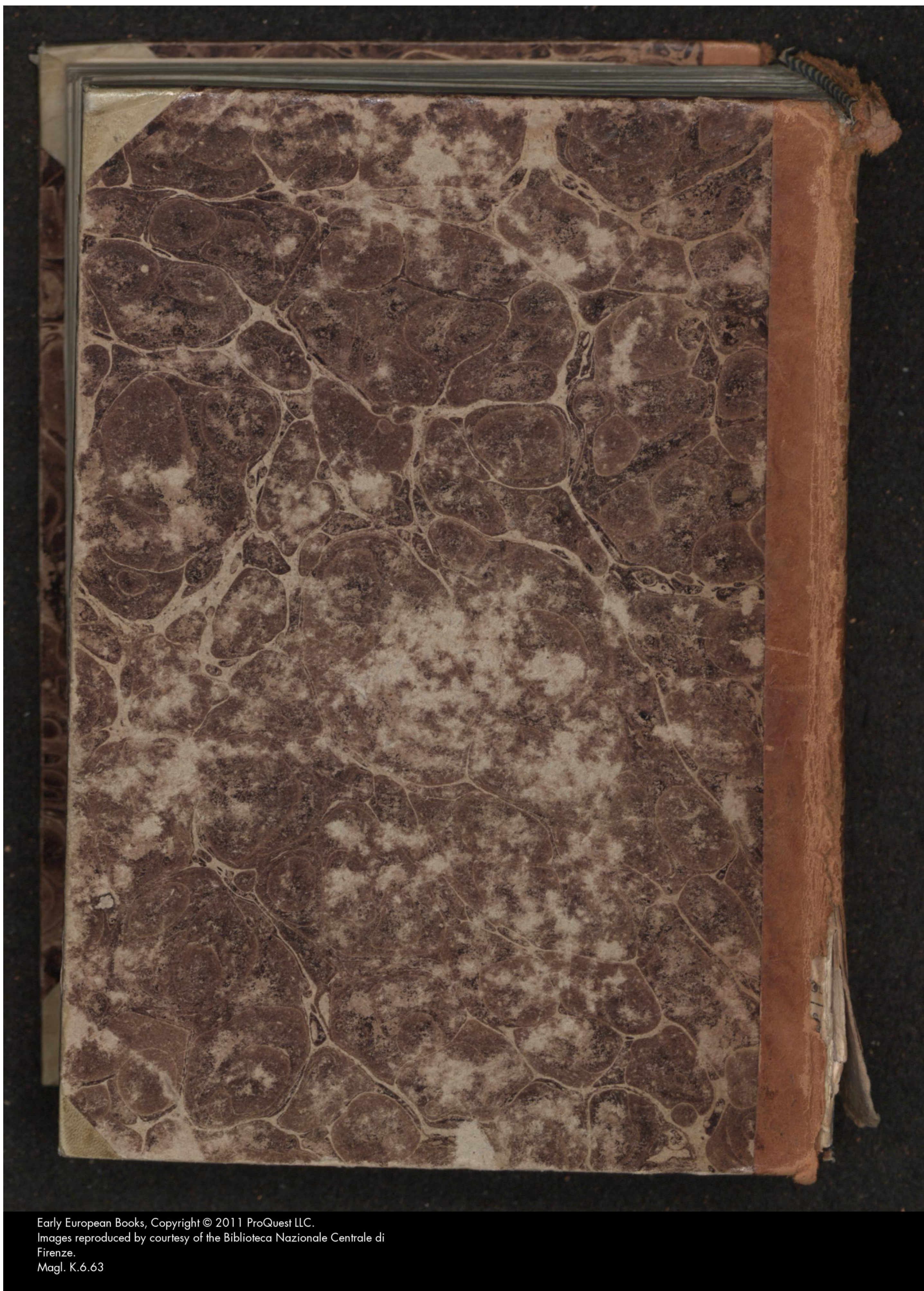

K6
63

gg

¶ Oratio Cole Montani ad Lucenses.

Magnum gaudium adnuncio vobis viri Lucenses Romanus pontifex ꝛ Sicilie Rex amiciciam ꝛ societatez vestram petitum miserunt Judas machabeus cum populi Romani amiciciam ꝛ societatez per legatos petiisset leto senatu ꝛ populo receptus est. Quanto vos Romanis estis inferiore quanto Sicilie Rex ꝛ summus pontifex vel dignitate vel potentia vel opum ꝛ imperij magnitudine machabeo superiores. quanto hij vobis ꝙ ille Romanis viciniores. Tanto vos conuenit duorum mundi luminum societatem auidius complecti. Semper apud omnes nationes ampla fuit Regum ꝛ pontificum auctoritas ꝛ reuerentia. Romani ex amicia ꝛ societate Machabei preter labores ꝛ impensas nihil sperantes. sue tamen rei publice decoris existimauerunt si cũ probo ꝛ religioso viro ꝙꝙ imperij viribus exiguo societatem coirent. vos cum duobus Italie atqꝫ adeo mundi principibus quorum fauore beatitudinem consequi vobis licet societatem inire dubitabitis. Sed heret forsitan aliquis vestrum ꝙ a societate cũ Florentinis quondã inita discedi nõ putat oportere. vana est hec cogitatio viris Luceñ. Timor ꝛ necessitas non voluntas nec beniuolentia societatem illam conciliauit. Inter Florentinos enim spoliatores ꝛ Luceñ. ab eis spoliatos mutilatosqꝫ suis ornamentis ꝛ precipuis membris non alia potest beniuolentia ꝙ que inter lupos ꝛ agnos solet intercedere in hanc sententiam plura non reor dici oportere ne frustra probare nitar quod vos vltro profiteamini necesse est. ꝛ ꝙ nemo ignorat qui de illorum temporum rationibus aliquid intelligit. Jam nunc abijt causa societatis timor. Cur non recedat societas timoris effectus. nihil violentum durabile. minime autem violenta foedera que maxime omnium libero consensu conciliari oportet. Spurius posthumius ꝛ C. veturius duces exercitus Romani ad furcas caudinas a samnitibus fraude circumuenti pacem cum hostibus pepigere id foedus quoniam ab inuitis per necessitatem non libero arbitrio fa-

ctum constabat senatus damnabit. Senatus autem iudicium se quentiuz preliorum fortuna probauit Samnitibus crebro fugatis ce sisq; ac demum in seruitutem redactis. Antiquum est et vulgare prouerbium coactos per vim homines omni iure solutos et foede ra non stare que sint facta metu sapientum voce predicatur. At e nim fugamus societatem cum Florentinis ab initio optima rati one conciliatam fuisse. Quid est aliud societatis foedus nisi cer ta colligationis forma. qua omnes connexi equaliter tenentur. ea videlicit ratione. vt quicunq; societatis iura fregerit impune ac sine perfidie culpa ab aliis fractam sibi fidem sentiat. Non obscu rum est prouerbium. Fidem frangenti non seruandam esse fidem Et qui perfido fidem prestat non fidelis in alium sed proditor in seipsum iudicatur. Multi veteres gentilium. Judeorum Christi anorum eos qui fidem violassent nullius rei aut facti compensa tione seruandos existimarunt. Sic Tullius Romanorum Rex Metiom suffetium Albanorum dictatorem q2 ille fidem non pla ne seruarat quiq; socium et amicum quadrigis diripuit. Sic Pe trus Apostolus Ananiam cum vxore illius Saphira q2 agri sui precium donantes non totum plena fide ad Apostolorum pedes retulerant verbis castigant occidit. Sic Dauid Rex trucidauit Amalachitam. Quid plura. Deus omnipotens populo suo ydo la colenti promissa non seruauit. Si Florentinorum tyranni hoc est domus Medicorum ab inicio societatis montem Charoli et Motronem ex pacto reddiderunt vobis. Si sepe alias et nuper in bello Genuensium fideles nobis extiterunt. Si vos fraude sua in bellum periculosissimum falsa auxiliorum suorū spe conie ctos non prodiderunt. reddite vicem bonis sociis. et parem fidei graciam referte sin vos omni fraudum genere circumuentos in extremas calamitates impellere temptarunt impulissentq; in vo bis auctoritate sua Rex ac pontifex subuenissent. Que vestra est bonitas. ne dicam stultia proditoribus fidei seruande titulo per fidie fomites ministrare. Inimicos vestros subleuare. Amicos deserere. quid est aliud q3 vestram libertatem. vestras opes. ve

stras vxores et liberos prodere. Equidem miror viri Lucenses
quemquam esse tam rudem qui in priuatis duarum Ciuitatum
foederibus earum alteri etiam post multas alterius in se frandes
tenendam iudicet fidem. de communi christianorum fide nullaꝫ
curam habeat. An vos obliti estis quid agat in terris Pontifex
Romanus. Dominus est omnium Christianorum. Nullum foe-
dus. Nulla lex nec publica nec priuata contra Romani Pontifi-
cis auctoritatem sanciri potest. Vult Christi vicarius legeꝫ ac foe
dera valere valent. vult abolere cadunt. iuste aut iniuste sancit ⁊
abolet. nihil ad nos ipse viderit. Nos quecunqꝫ preceperit nisi pa
remus profani sumus ⁊ anatheme. q̃ꝫq̃ꝫ defendere possum. nihil
esse iniustum quod velit pontifex. deus est terrenus. sufficit pro
ratione ipsius voluntas. Temerarij dementisqꝫ est os in celuꝫ po
nere. Dixit insipiens in corde suo non est deus. Corrupti sunt et
abhominabiles facti sunt. Caiphas in euangelio non q2 sciret q̃d
diceret sed cum esset pontifex illius anni ꝓphetauit. Nimirꝫ Pon
tifex errare non potest. scꝫ operatur in eo spiritus sanctus. ⁊ q̃uis
ne ipse quidem factorum dictorumqꝫ suorum rationem explicare
valeat. nihil tamen agit nisi sanctum. est enim vicarius dñi cui⁹
iudicia abissus multa ⁊ nemo fuit consiliarius eius. Quecunqꝫ
scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt. Balaam Ariolus
cum ad maledicendum populo dei asina veheretur angelo in via
resistente humanis verbis contra dominum suum asina disputa
uit. videlicet demonstrare dominus voluit facilius vniuerse na-
ture ordinem confundi posse q̃ꝫ pontifex. qui per figuram sub ari
olorum persona significantur vel cupientes quicq̃ꝫ contra dei vo
luntatem aut agere possint aut loqui Quorsum licet aliquis di-
cet quorsum vt perspicias quanto in errore volutemini. Lauren-
tius medicus ne dicam an plagiarius pontificali Apostolicaqꝫ
censura. immo vera Celesti fulmine ictus est diabolis attribu-
tus. furijs concessus cum omnibus siue Florentinis siue alieni-
ginis quicũqꝫ illius impio furori quolibet modo affuerint. quiqꝫ
pro viribus suis nephariũ Christi hostem non oppugnarint. Si

Laurētio fraterna caritate ⁊ artissimo sanguinis vinculo essetis
omnes coniuncti· tamen diuini iudici fulmina vitantes carita/
tem im odium conuertere ⁊ Christi inimico inimicicias ⁊ publice
et priuatim indicere atq; exercere deberetis. propter huiusmodi
consultationes Jhesus dixit· Non veni in terram mittere pacem
sed gladium· propter me surget homo contra patrem suum ⁊ filia
contra matrem suam ⁊ nurus contra socruz suam ⁊ inimici homi
nis proximi eius· Qui diligit patrem suum aut matrem suam
plus ꝙ̄ deum non est deo dignus· ⁊ vos pontificis mandatis hoc
est nutibus diuinis nephandissimi Tiranni graciam preferetis·
Multi religionum spretores ab impiorum societate calamitatum
suarum exemplis sanos homines deterrent· Claudius pulcher ⁊
Caius flaminius ille primo hic secundo Romanorum aduersus
Cartaginem bello ob contemptas religiones magno suo ⁊ patrie
damno superati sunt Marcum crassum contra Romanorum re/
ligiones bellum partis inferentem a tribuno plebis furijs deuo/
tum primo certamine cum toto exercitu victum amisso pirus fi/
lio perijsse· non aliā ob causam ꝙ̄ ꝙ religiones spreuerat proximi
inter Romanos ⁊ parthos certaminis fortuna probauit· cum Ca
ius Cassius eiusdem crassi questor paucis ac trepidantibus reli/
quis de fugiente exercitu collectis parthos toto exercitu fuso ce/
so duce ⁊ filio eius feroces superauit· maioremq; quam Crassus
acceperat plagā patthis reddidit non enim opibus ⁊ virtute sua
Crassum parthi vicerant· nam ita crassum multo facilius vicis/
sent. sed Crassum sprete religiones ⁊ deuotio tribunicia libidini
hostium permiserunt· Cassio virtus Romana nullo numine con
trario victoriam peperit. si contra religionem quāuis falsam ar/
ma gerentes victoriam hosti ceteris rebus inferiori tamen reliq̄
runt· cur vos Laurentio sancte vniceq; religionis hosti nefario
anatheme excommunicato pontificali execratione deuoto occiso
rum ab se ciuium sacerdotum Pontificum vmbris assidue in//
festato nulla belli ope rei aut pontifici conferendo· ridicula fidei
ostentatione cum periculo nostre libertatis ⁊ omnium bonorum

vestrorum adhereatis· primus iudeorum rex Saul aut propheta Samuele vnctus q̄diu diuine voluntati ꝛ pro hete consilijs obtemperauit vbiq; victor hostium· postea q̄ contumaci spiritu diuinam iram prouocauit regali vnctione per eundem prophetam ad Dauidem clam translata· q̄q̄ in hostes diuine legis dimicaret Saul telis eorum confossus super gladium suum irruens miserabiliter de vita migrauit· cunq; illo filij tres ꝛ alij multi hoc solo nocentes quod saulem non deseruerunt neglecte religionis penas acerba morte luerūt· vos Laurētio nō regi sed tyranno non vnius perperam facti contumacia sed perpetuis per totam vitaȝ vsuris proditionibus cedibus rapinis omnium scelerum ꝛ impietatis genere diuinam iram merito· non clam per vnum quemuis christi seruum sed palam per Romanum pontificem christi vicarium in orbis terrarum conspectu non regali vnctione quaȝ nunq̄ attigit nunq̄ cum omni sua temeritate sperare ausus est sed omni humanitatis vsu ꝛ consuetudine depulso non cōtra diuine legis hostes sed contra vicarium xp̄i contra celum arma ferenti nos inq̄ tanto monstro societatem quam nunq̄ iniuistis seruare pergentes breui ꝛ illi et amicis illius debitas ferre calamitates expectatis· at qui vetusta sunt exempla hec ꝛ a nostris tēporibus longe remota· quid Pisanos vicinos vestros etate patrum nostrorum quid nostra Sigismundum malatestam eximium inter Italicos principes cum multis eius fautoribus nisi diuina ira et pontificalis deuotio ad exitum miserabilem perduxit· Uera sunt ista viri Lucenses· ꝛ que animuȝ q̄tumuis sopitum excitare queant· illa multo veriora que restant vos cum Florentinis societatem iunxistis cum libera adhuc esset illa ciuitas cum pactij Nerones Acciarioli Sodorini suis sententijs ꝛ auctoritate sua Florentinorum rei publice gubernarent. nunc ille familie sceleribus Laurentij partim cedibus delete partim in exilium deturbare ex iure federis antiqui auxilium vestrum implorant· Quid est a ratione remotius q̄ eos cum quibus societatem sanxeris eiusdem societatis causa ad excidium prosequi et tyranno contra illorum

salutem libertatemq inani fidelitatis titulo fauere. nihil est in
rerum natura magis contrarium ꝙ libertas tyranno et vos ty
ranno fidem seruare pergetis ꝙ cum libera ciuitate pepigistis
Romani quorum exempla preter eorum sapientiam libenter vsur
po legionem suam que Regium sociam ciuitatem per tyrannidez
occupauerat armis victam securi percusserunt. non enim loco
rum sed personarum rationem in societatibus considerabant. si
Thurce aut Mauri Florentiam occuparent non propter possessi
onem loci teneretis illorum societatem non arbitror quia socios
vestros bonos ciues Florentine libertatis Amatores eiecissent
aut occidissent quid igitur. non est Laurentius eiusmodi Mau
ris ac Thurcis eo peior quo scelestius est patrie sue tyrannum fi
eri ꝙ aliene. si posset Florentinorum res publica loqui et cum re
liquos socios. Tum vos precipue ad sue libertatis conseruatio
nem ex federe societatis vocare. certe cogeremini. aut perfidiam
fateri aut rationem aliquam allegare aut sociorum libertati suc
currere nunc res publica loqui non potest vocem enim suam per
didit cum hij qui pro ea loqui solebant aut nefarijs cedibus sub
lati sunt aut in exilium detrusi at Pontifex Romanus et Rex sicu
lus iusticie patroni et oppressorum subleuatores pro Florentino
rum postꝙ omnium etruscorum et pro vestra libertate vos mo
nent. et quid vobis agendum sit verbo atq exemplo demonstrat
Quid expectatis. Quid cunctamini. An vt serui Remigio adi
cti quemcunq nauis dominum perferunt. ita vos cuicunq tiran
no parebitis vana fidei specie decepti et non vt socij nauales cum
alio rectore aliam putabitis rationem seruandam. nihil mihi ar
rogo et vos ꝙ ego sum multo doctiores existimo. tamen memorã
di non docendi gracia dicam. Non legistis apud Marcum Tul
lium in multis eius libris. non apud diuinum Platonem. non a
pud. S. Thomam aquinatem. non apud sanceum Augustinum.
non in histori;s biblie. non in alijs sapientum et sanctorum libris
adeo abbominabiles esse tirannos. vt quicunq illis adhereat co
ram deo et hominibus scelestus et impius habeatur. et neq solum

tyrannos occidere liceat verum etiam si aliter tyrannorum vim effugere nequeamus. nosmetipsos necare oportet. si more barbaro Florentinorum malis insultare potius q̄ʒ vestris bonis consulere vobis libet. seruate cum Florentinorum tyranno sub inani federis vmbra conditiones quas cum libera illorum ciuitate percussistis. Sin vestre libertatis conseruationeʒ et vestri status augmentum et odio et ceteris rebus sicuti bonos ⁊ sapientes viros decet anteponere statuistis. Expergiscimini aliquando et aduersus communem etrusce libertatis hostem consurgite. Multi credunt imperij causa etiam ius violandum esse vos pro Imperio vestro sanctum ius hoc est Tyrannidis odium ac depulsionem Pontifice Romano et Rege Siculo duobus maximis principibus christianorum adhortantibus vtrum adiuuetis cunctamini Satis manifestum opinor viri Lucenses nullo fidei vinculo ciuitatem vestram Florentinis minime aut Laurentiane tyrannidis iugum perferentibus obligatam esse. Age modo consideremus q̄ʒ prudenter quanq̄ʒ e vestra re publica in societate tyranni persistatis. Equidem hoc a prudentibus probatum video atq̄ʒ obseruatum vt in omni consultatione et honestatis ratio dicatur et vtilitatis. duabus hijs rebus omnia commoda omnes bonas hominum fortunas constare. honestas certe ab isto vestro consilio longe distat. quid enim magis inhonestum turpe infamie abbominabile quaʒ excommunicatos anathemas profanos complecti et sustinere. ecclesiam dei perditissimorum hominum gracia ledere et a quibus plurima damna pertuleris eos in periculis iuuare amicos negligere inimicos adesse alienos miserari se ac suos contemnere. Quid porro quam potestis ex Florentinorum societate presertim quamdiu Medicorum Tyrannide vexabuntur sperare vtilitatem qui quotiens per fortunam licuit vestram libertatem occupare vos inseruitutem deprimere totis viribus conati sunt. qui si vnquam spiritum collegerint si ex hostium faucibus vllo modo poterunt elabi non cessabunt insidias vobis tendere. Bellum indicere. exercitum ad mu//

ros agere·fame ac ferro libertatem ⁊ vitas vestras petere· An vo
bis excidit preteriti temporis memoria·cum villas vestras Flo/
rentini medicis auctoribus vastabant castella occupabant·vrbeꝫ
oppugnabant. populum vestrum ad vite desperationem fame
compellebant· dum tempus est vires eorum confringite ne simi/
lia in vos amplius vnq̄ꝫ temptare possint. non habebitis semper
Nicolaum paruulum qui vos a Florentini hostis crudelissimi se
uicia bis liberauit Cui miror a vobis imagines publice locatas·
honores haberi proprie diuinos. quia libertatem vestram a Flo/
rentinorum seruitute vendicauit·Florentinis autem ipsis medi/
corum stimulante familia vestrorum malorum seminarijs fidem
vllam prestari aut vllam omnino rem credi Senes vestros audi/
ui predicantes eiusdem Nicolai paruuli consilium quod ille cum
vrbem vestram a Florentinorum obsidione liberasset maioribus
vestris dedit. Libertatem vestram eousqꝫ duraturam dum vos
omni prorsus Florentinorum consuetudine abstineretis·Cerne/
bat dux ille bellorum peritissimus vestri amantissimus Florenti
norum artium doctissimus tantaꝫ esse in Florentinis maximeqꝫ
in Medicis astutiam maliciam prodendi calliditatem·suborna n
di pollicendi largiendi vsum·vt nullo modo vos ab illorum frau
dibus cauti esse possetis si cum vestris hominibus liberam com/
mercij facultatem haberent Florentini vrbem vestram nullis ma
chinis expugnabilem ab aliquo semper amico belli auxiliū in Flo
rentinos reperturam florentinorum medicis vigentibus iniqui/
tates ⁊ perfidias fugiendo tantum a vobis vitari. magnum de/
beret pondus illius ducis auctoritas apud nos habere·quecunqꝫ
res euenissent·maius autem eo ꝙ experientis rerum illius dicta
probantur· neqꝫ enim deterruit florentinorum tirannum tercio
ab hinc anno vllum iusiurandum aut vlla fidei religio. quomi/
nus pacis ac societatis tempore tota italia quiescente cum nemo
quicq̄ꝫ hostile in etruria suspicaretur per Galeatium Sfortiam
vos prodere ⁊ libertatem vestram mercari niteretur·quoquidem
tempore ego anxius veluti pro mea patria ex vrbe Bononia per

immensas niues τ ingentia frigera apenino superato periculum vobis vestrum nunciaui· non erubuit haud multos post menses vos in bellum Genuensium suis pollicitis τ proditionibus fraude atqꝫ astu impulsos deserere meminerat verbum aui sui Cosme medici ꝙ ille predicare solebat a Florentinis Lucenses bello non esse petendos ne Florentinorum viribus fractos alius occuparet ceterum si ab alio quouis bellum Lucensibus inferretur facillime Florentinos suo ipsius ingenio ·sic enim scelera τ proditiones appellabat Luca vrbe potituros· Sercenta sunt alia testimouia de Florentinorum maximeqꝫ de familie medicorꝫ in Lucenses perfidia que nisi vos manifeste sciretis nunꝗ istas nocturnas diurnasqꝫ vigilias tanto labore vestro tantaqꝫ impensa per tot annos vrbi custodiende seruaretis quid sibi volunt nocturni per vrbem ciuium discursus.quid murorum lustratio continua·quid portarum custodes.quid alia prope infinita que ne obsesse quidem ciuitates castris hostium circumsepte tam diligenter omnia peragunt·quid timetis·quid suspicamini·certe preter Florentinos neminem·o sanctam Florentini tiranni societatem qua durante maiori vobis est opus custodia quam si potentissimus hostis vrbeꝫ vestram victorie exercitu circum sedente omnibus belli malis premeret·Probantur vobis ista·v·L· Sed vno tamen adhuc nodo vester animus distringitur scꝫ veremini ne bello superiores Florentini victorem exercitum in vos conuertant si cum rege ac pontifice contra ipsorum tiraunum belli consilia iungatis·quasi vero Florentini non semper precipue tamen ex quo familia medicorꝫ potens facta est in vos machinati sint quecunqꝫ potuerunt eniti mini modo ne per fortunam liceat eis offendere vos·nam per voluntatem vobis neqꝫ ignouerunt vnꝗ neqꝫ ignoscent· quanꝗ veretor ne iam vobis adulari videar· cum quod Rex τ Pontifex etiam sine vobis licet non tam facile· tamen quoquo modo effecturi sunt·ad illud ego vos horrer veluti si absqꝫ nostra opera nullo modo duo christianorum summi principes iustiistima vota sua complecturi videantur·non ea solummodo causa moti ad vos mi

serunt verum illa quoq quod potentiam eorum maximam clementia et bonitas non minor comitatur propter ecclesiasticam etruscanq libertatem arma sumpserunt vnicuiq populo iura sua redditurí. vel cum magna strage piam voluntatem suam perficient tamen eo maiorem ex suis benefactis voluptatem percepturi sunt quo minore etruscorum in commodo etrurie statum composuerint ob hoc igitur vestram societatem petunt vt nullo malo vro libertatem seruent vestram amissa restituant vobis fines vestros extendant vident enim vos Florentinis cõiunctos prius magna damna ex bello perpessuros quam vllius commodi aut se percipiẽdi tempus aduenīat. nam in bellorum feruore non discussis plane singulorum causis quod vincendi ratio suadet non quod quisq mereatur sepe considerari solet. nihil inquam aliud duo terrena christianorum numina aut vobis querunt nisi vt vos sine vllo bello detrimento victorie fructum secum percipiatis. tanti nãq belli molem si spe vestrorum auxiliorum susceptam creditis nimium fallimini. v. L. et regis ac pontificis sapientiam non satis notam habetis. multa illi pertulerunt ne bellum in Italia viderent omnia quibus Laurentij medici tiranni cuz furorem moderatum iri verisimile erat prius frustra experti immedicabile vulnus ne pars sincera traheretur ense recidere aggressi sunt cum iam plane belli euentum et Martem alias fere communem secum perspexerunt esse prius non spe lucror que semper contempserunt non vindicta iniuriarum non cupiditate glorie non vlla prorsus causa aut ratione de pacis complexu diuelli potuerunt et quiq animis ac viribus non modo Laurentio nuper aut mercatura ad tyrannidem ludibrio fortune elato. sed ne vniuersis quidem terrarum potestatibus essent inferiores. tamen non ante susceperunt bellum quam iustissimis ac necessarijs sociorum et amicorum querelis prouocati sunt et cetera inuictorie spe vitati cum suis et hostium viribus examinatis quem finem res esset habitura longe tanquam e specula prospexerunt. qui si quid esset de victoria. dubitandum profecto suo ingenio et ea qua omnes vincunt et preteritos et presentes rerum

prudentia prouidissent ·dubij nunq̃ se in bellum in certi exitus misissent ⁊ qui olim iuniores nihil vnq̃ nisi grauissimo consilio adorti sunt iam grandiores haud quaq̃ inconsiderate quicquam temptassent minime notari licet in rege temeritatem multo minus in pontifice cuius etas vitaq̃ omnis professio dignitas sapientiam vndiq̃ protendunt· Primum igitur duo christianorum lumina ad bellandum traxit vt ante dixi iusticia pro sociorum et amicorum incolumitate ac pro ecclesiastica edruscorũq̃ libertate tum sapientia qua clare docentur nulla re hostem ipsis esse comparandum· Ponite vobis ante oculos Florentini tyranni vires non equis habundat·non viris·non armis·non commeatu Non socios habet nisi infelices· ac iam fere de omni bona fortuna desperantes·non ciuilem concordiam·non pecuniam quam viri rerum bellicarum peritissimi bellorum neruos appellant· non duces quorum sepe virtus contra omnium opinionem bellorum fortunam commutauit· non deniq̃ vllam rem ad resistendum aptam·nedum ad vincendum idoneam·Et contra Rex ⁊ Pontifex tantam vim habent equorum· quantun omnes Florentinorum opes ad alendum paucis diebus non sufficiunt· tantum commeatus quantum omnis Italia multis annis absumere nequeat· Tantum porro virorum vt nullus commeatus non paucos existimes ⁊ cuiusmodi virorum nempe principum Italie quorum nobilitatem subiectarum vrbium nomina rerum gestarum famam ne audire quidem sine tremore Florentinorum tirannus valeat· Armorum vero eam copiam q̃ si exercitum spectes nulla in Regis ⁊ Pontificis vrbibus relicta dicas si apothecas deinde vrbium intueare nulla a militibus ablata credas.Cõcordia inter eos que inter patrem sapientissimum ac filium summa pietate preditum debet esse· Jam pecunie numerum muli quottidie per agros et oppida Senensium auro atq̃ argento percusso onerati satis declarant vel potius innumerabilem esse significant·Socios omnes habent qui aliq̄d viriũ tenent preter eos quos ꝑtim vincere

partim ad meliorem sensum conuertere et volunt et possunt. Ita-
qꝫ societatem vestram querunt quoniam non vincere sed potius
beneficijs explere atqꝫ augere malunt si modo vos velitis. nam
inuitis beneficia non satis commode conferuntur. Nolite vetera
quedam exempla in istam deliberationem adducere gesserunt
alij Reges cum Florentinis bellum haud magno Florentinorum
damno. Que nam hec est similitudo viri Lucenses. Num simul
cum regibus etiam summi pontifices bellabant. in Florentinos
minime quid ꝙ illis bellis Florentini erant inanies. nunc diui-
sum in se regnum tenent quod cito desoletur oportet. tunc per or
bem terrarum longe lateqꝫ mercatores eorum collectam pecuni-
am patrie subsidio ministrabant. nunc mensis illorum Neapoli
ꝛ Rome euersus per omnes gentes fidem perdiderunt. tunc ob
iustam vel saltem ob simulatam cum iusticia administrationem
magna apud socios ꝛ subditos fide colebantur. nunc propter cru
delem atqꝫ auaram tyrannidam omnes rerum nouarum cupi-
dos reddiderunt. nemo Regum cum Florentinis bellauit Senen
sibus amicis. At ecclesia Romana quondam rebelles fauore Se-
nensium tributum pendere coegit. Et postea Johannes Galea
tius Vicecomes primus Mediolanensium Dux. Senensium iu-
ribus et locorum oportunitate adiutus a nō ad hinc circiter octu
agesimo eo difficultatum compulit Florentinos vt castris circuꝫ
Urbem positis obsessi desperantes Cetera missis etiam legatis
qui deditionem facerent solam illius ducis mortem intuerentur
ac ve nemo maturarent. quia nullus aut filijs aut heredibus ti-
mor ingruebat. Regem nostrum et melior causa et maior sapien-
tia. aut venenis ceterisqꝫ malis tuetur. Tum robusta et nume-
rosa filiorum iamqꝫ etiam nepotum soboles protegit. hostibusqꝫ
non tam de morte Regis sperandum ꝙ pro salute orandū. ne fi
lij etate et natura vehementiores ac noua ingentiqꝫ iniuria com
moti contra Florentinos seuius irruant. Sed iam reuertamur
ad belli rationem. Jidem Senenses ad comprimendam Florenti
norum superbiam nati quibus annitentibus semper victi sunt.

Florentini bellum diu flagitatum grauiter conſtanterq; gerunt
pro Florentinis periclitabatur aliorum Regum bellis plumbini·
dominis·idem ſub noſtro Rege filij locum tenet· Genuenſes no
ſtri Regis ⁊ Pontificis beneficio de acerbiſſima Cichi ſeruitute
liberati totis animis fauent·alios Reges nedum odio ſed arma
tis quoq; claſſibus inſectabantur· Romana eccleſia alios Reges
Florentinorum hoſtes aut aperto bello vexauit·aut quieta impro/
bauit·cum noſtro Rege iiſdem caſtris pugnat. Jmmo vero Re/
gem eccleſia veluti pium ac fidelem obſequentemq; filium ad bel
lum exciuit gerendum pro libertate eccleſiaſtica ad impiam ſacer
dotum ac pontificum cedem vlciſcendam·ad etruriam protegen
dam·ad coercendam vnius tiranni rabiem quo dominante nun
quã quieta fuit· ſed nec illo incolumiunq; erit eccleſia·quid vo
bis ego Romanam nobilitatem pro ſua eccleſia bellantem vrſinos
columnas comites ſabellos referam·quid vmbrorum decus tifer
nates iuſtinos·quid peruſinum robur· quid camertium principẽ
quid martis alumnum pinum ordolafium fori liuij dominum·
quid vero federicum vrbinatum ducem totius pontificalis ⁊ re/
gie militie principe etatis noſtre Fabium qui nunquam victus
eſt · nunquam dubia victoria hoſtem reliquit . ſemper vicit.
omni bellica ⁊ ciuili laude omnem antiquitatem aut equauit aut
ſuperauit·de quo ſilere fuerit ſatius q̃ pauca loqui· qui ſolus eti
am inermis virtute ſua de Florentinis victoriam reportare va/
let·Deficio ſub ponderc viri Lucenſes· ⁊ Alfonſum regis primo/
genitum patris ac pontificia vicarium·magno preter antedictos
exercitu ſumma virtute ſumma induſtria bellum adminiſtrantẽ
quibus verbis digne commemorem non reperio· Jam ex Etru/
ria in Ligures flectamus animum·fere in portis veſtris alius eſt
Regis Pontificiſq; exercitus quem vos exercitum tota animi et
oculorum acie luſtrare debetis viri Lucenſes· Hinc ſunt nobi/
liſſime potentiſſimeq; Domus Fliſce Principes populareſq;·
Hinc Julius Aquaniua·Urſinus prudentia ⁊ rebus geſtis clarus·
Hinc virtutum princeps ſemper inuictus·ſemper interritus ſemper

fidelis. parua manu res maximas perficere solitus. Robertus se/
uerinas pristinis victorijs conspicuus recenti vero etiam admi/
randus. Militant hij omnes integra fide contra Florentinorum
tyrannum. quorum minima pars horribilior est illi q̄ olim fuit
auo eius Cosme et Florentinis omnibus Alfonsus Rex filio suo
Regi nostro. neq3 ducum militie virtute ⁊ numero. neq3 filiorum
copia. neq3 etatis integritate. neq3 pecunie vi. neq3 amiciciarum
fide ac multitudine conferendus. Et tamen idem Rex Alfonsus
nollo Italorum fautore eludentibus Senensibus exiguis copi/
is maxima damna Florentinis intulit captis illoru3 oppidis que
nunq̄ omnia receperunt. Cum liceret Gallici belli temporibus
occupato malis intestinis Rege Igilium et Castilionum veluti
in magno corpore vngium excrementa Rege vix sentiente ac pe/
ne inscio recuperare. Sed Cosma Medicis nepote suo multa pru
dentior ac sagacior. quia suum ⁊ Florentinorum statum videbat
amica ecclesia Romana ⁊ Siculorum Rege fore sempiternum eis
dem inimicis cito perituris. neglecta veteri Gallorum cum Flo/
rentinis amicicia concessione Castilioni ⁊ Igilij addito insuper
quantum potuit fauore Regis ⁊ ecclesie amicitiam sibi et patrie
comparauit. quam nepos eius si conseruare voluisset facile aute3
poterat nisi se totum furori permisisset hodie quietus pulcherri/
mum locum in patria felici teneret. in qua turbulentissima per
stulticiam suam cum vite periculo fluctuat In tanta nanq3 mo/
rum ⁊ voluntatum dissimilitudine perpetuo durare amicicia nō
potuit Rex ac Pontifex omnium Christianorum quietem foue//
bant toto animo in Thurcas conuersi. At improbos iste libere
semper ante se patrie Tyrannus aut amico suo Regis Pupillo
Plumbinum furari temptabat. aut Senenses Regis ⁊ Pontifi/
cis amicos per Carolum montonem bello petebat. autem vos fi/
ducia societatis incautos aut simillimo sui emere studebat. aut
Tifernum ab ecclesie iure deducere conabatur. aut in oppidum
montonem ab ecclesia obsessum contra pontificis sanctitate3 sub
sidia mittebat. Aut cisternam oppidum ecclesie nocturno tempo

re scalis occupare nitebatur. Aut perusinos contra ipsorum et ec-
clesie quietem ad ciuilem sanguinem ita exacuebat quod nonnullis
iam obtruncatis vix seditiones tollere pontifex valuit Aut man-
fredos fratres ad emulationem principatus contra primogenitū
Fauentie dominum erigebat. Interea summos Italie principes
aut ore nefando lacescere aut Venenis appetere non disinebat.
Iis omnibus et aliis plerisque quorum magnam partem pre pudo
re magnam pre indignatione taceo. Rege ac Pontifice in se ac-
censis diuinam quoque iram concitauit propter quam perire illi
necesse est perditam causam fouenti etiam si vinceret opibus qui
bus longe superatur. Vos igitur viri Lucenses Regis ac Ponti
ficis auctoritatem potentiam sapientiam fortunam considerate.
Laurencij debilitatem leuitatem imprudentiam stulticiam cala-
mitates cognoscite quam iuste arma vtrinque sint capta examinate.
Cum in vestram consultationem non vtrum hanc an illam cau-
sam foueatis adducite. Verum vtrum cum hoste publico ecclesie
Romane etrusce libertatis Italice quietis ruere. An cum pontifi
ce et Rege triumphare malitis eligere.

¶ Finis.

BIBLIOTECA
XV
NAZIONALE CENTRALE
FIRENZE